

Nordiske Studerende i Louvain.

Af **Effen Jørgensen.**

I 1425 grundlagdes Universitetet i Louvain. Det besøgte af Studerende fra Stifterne Liège, Cambrai, Tournay, Arras, Utrecht; enkelte kom fra Skotland; nu og da kom ogsaa en Student eller to fra de nordiske Lande. I Hovedsagen var og blev Louvain dog gennem det 15. Aarhundrede et Universitet med provincielt Præg uden stor Anseelse, men i Begyndelsen af det 16. Aarhundrede faldt en smuk Periode med Reformiver hos de ledende Mænd og Tilstrømning af Studenter, der vilde tilegne sig den ny Lærdom. Det er i Begyndelsen af Aarhundredet, at Erasmus af Rotterdam opholder sig i Louvain i flere Aar og øver betydelig Indflydelse; Spanieren Ludovico Vives er der ogsaa, lærde og dygtige Mænd knyttet til det af Hieronymus Busleyden grundlagte Collegium trilingue, hvor Latin, Græsk og Hebraisk doceres. I disse Aar søgte en Del Nordboere til Louvain, deriblandt Geble Pedersen, siden Biskop af Bergen og Grundlægger af Bergen Latinskole, Christiern Torkilsøn Morsing, Vincens Lunge og Christoffer Jepsen Ravensberg, der hørte til vore tidligste Humanister, Peder Särkilaks, Finlands Reformator, endvidere Hans Tausen og Bent Arvidsen, som senere sad som Rektor i Lund og var Niels Hemmingsens Lærer i Græsk. Der er Grund til at tro, at disse Folk, som paa forskellig Vis blev Foregangsmænd, har faaet Paavirkning af den nederlandske Humanisme, som udfoldede sig saa godt i Louvain. Længe varede denne Blomstringsperiode ikke. Religionsstriden splittede de lærdes Kreds. De dristige Drømme om Reformere i Samfund og Skole blev til intet. Ved Universitetet kom den strenge Katholicisme til at raade, og da Luthers Lære vandt Sejr i de nordiske Lande, drog Studenterne derfra ikke mere til Louvain¹).

Det første Bind af Matriklen fra Louvain omfattende Aarene 1426—1453 er for længst gaaet til Grunde. En Erstatning byder et Register, en alfabetisk ordnet Liste med meget faa Aarstal, som Pierre Bode udarbejdede i det 15. Aarhundrede, og som E. Reusens har offentliggjort i 1903. De følgende Matrikelbind gemmes i Rigsarkivet i Bruxelles, hvor jeg har excerperet de nordiske Navne. Professor Henry de Vocht, der havde beskæftiget

---

¹) Jfr. Historisk Tidsskrift 9. R. III. 385.

sig med disse Ting, laante mig sine Notater, og paa samme Vis har jeg af Docent Gottfrid Carlsson i Upsala faaet Hjælp ved Identificationen af de svenske Navne. Hvad der skyldes ham, er i Noterne mærket G C.

- c. 1429 Olawus de Filandia Aboensis dioc.¹⁾.
- 1430 Johannes Magni de Filandia Aboensis dioc.²⁾.
- 1437 Frater Laurentius Gere ordinis sancti Dominici de regno Suecie Opsalensis dioc.³⁾.
- 1439 Nicolaus Zwaert Aliostensis dioc.⁴⁾.
- 1440 Aleverus Zenonis de Vietborch dioc. Lundensis de Zuecia⁵⁾.
- 1441 Frater Gerlacus Johannis ordinis predicatorum Obsolensis dioc.
- 1444 Johannes Tiderici Rosirildensis dioc.⁶⁾.
- — Dominus Laurentius Mathie Rosgildensis dioc.⁷⁾.
- — Petrus Olavi Roschildensis dioc.
- 1449 Dominus Petrus Laurentii ordinis predicatorum⁸⁾.
- 1450 Petrus Moert Lincopensis dioc. de regno Swecie⁹⁾.
- 1455 ¹⁶/₆ M. Henricus Conradi ¹⁰⁾ } Upsalensis
- — Catillus Karoli de Suecia¹¹⁾ } dioc.

¹⁾ Olaus Johannis var hans Navn i Følge det artistiske Fakultets Bog under Aar 1432. (Reusens: Matricule de l'université de Louvain 202). »Olaus Johannis magister universitatis Lovaniensis« er indskrevet i Leipzig ²³/₄ 1438. (Erler: Die Matrikel der Universität Leipzig I 124).

²⁾ Johannes Magni var 1431—1432 i Paris. Siden forekommer han som Ærkekegn i Åbo. (Leinberg: Finska studerande vid utrikes universiteter före 1640. Skrifter utg. af svenska literatursällskapet i Finland XXXIV 39).

³⁾ Nævnes 1444 som Broder i Stockholm Dominikanerkloster, og 1453 og 1467 som Lektor i samme Kloster. (Stockholms stads jordebok 1420—1474, S. 134, 229, 339). G C.

⁴⁾ »Nicolaus Swert« immatrikuleret i Leipzig ²³/₄ 1438. (Erler I 124).

⁵⁾ »Alverus de Wardenborch« i det artistiske Fakultets Bog under Aar 1442 (Reusens 12).

⁶⁾ I Paris 1445. (Denifle et Chatelain: Auctuarium chartularii universitatis Parisiensis II 645).

⁷⁾ I Paris 1445. (Ibid.).

⁸⁾ »Petrus Laurentii de Suecia ordinis predicatorum admissus ad concilium universitatis anno 1452 6. Kal. Junii. (Valerius Andreas: Fasti academici studii generalis Louaniensis 89). — Maaske er han identisk med den »Petrus Laurentii de Splendan« af Skeninge Dominikanerkloster, som 1475 udnævnes til Generalvikar for at reformere Ordenens Mandskloster og Kvindekloster i Skeninge. (Hist. handlingar XVIII 14).

⁹⁾ Petrus Magni Moert var Kannik i Linköping og artium magister i 1459 og blev af Paven udnævnt til Domprovst i Linköping. (K. H. Karlsons Afskrifter fra Vatikanet i det svenske Rigsarkiv). Han blev i dette Embede til sin Død 1472. (Linköping bibliotheks handlingar I (1793) 93). G C.

¹⁰⁾ »Henricus Conradi de Upsalia magister in artibus Liptzensis« immatrikuleredes i Rostock ⁷/₅ 1454. (A. Hofmeister: Die Matrikel der Universität Rostock I 101). G C.

¹¹⁾ Kettel Karlsson Vasa, Bisp i Linköping, død 1465. G C.

- 1476 Wilhadus Vries Ripensis dioc. de Dacia ¹⁾.
 1503 ¹⁵/₅ Frater Pallio Johannis de Dacia presbiter Lundensis
 dioc. ordinis Carmelitarum. In theologia.
 — - Frater Petrus Hemminghi de Dacia presbiter dioc.
 Roschaldensis ordinis Carmelitarum. In theologia.
 1505 Jun. Seuerinus Andree de Dachia Ripensis dioc.²⁾.
 — Oct. Nicolaus de Dacia Ripensis dioc.
 1510 ¹⁹/₈ Ditleuus Smiter de Copenhofen Rochildensis dioc.³⁾.
 1513 Dec. Ghybernus de Norwegia Nidrogensis dioc. ⁴⁾.
 1514 ²⁰/₅ Dominus Christianus Nicolai de villagio Stabi dioc.
 Ripensis regni Dacie.
 — - Cristianus Torchilli de Nicopia in regno Dacie⁵⁾.
 1514 ³/₈ Johannes filius Absolonis Valkendorf de Nykoping
 in regno Dacie⁶⁾.
 — - Vincencius filius Vincencii Yuori de Stegis opido in
 Dacia⁷⁾.
 — - Cristoferus filius Jacobi Jacobi de Halangia insula in
 Dacia⁸⁾.
 1515 ¹⁹/₁₁ Gerlacus Johannis de Suetia de Helsingia dioc.
 Obsalensis⁹⁾.
 1516 Fbr. Georgius de Dacia dioc. Slesuicensis.
 1516 ²⁸/₈ Nicolaus Banc de Dachia Otoniensis dioc.
 — - Gitmarus Nicolai de Dachia Ripensis dioc.
 1517 ²⁷/₃ Magister Boetius de Dacia.
 1517 ¹⁴/₅ Petrus Sarquelayx de Fynlandia Filfandensis dioc.¹⁰⁾
 — ⁴/₈ Andreas Benedicti de Suwecia clericus Scarrensis dioc.
 — ²⁹/₈ Johannes Missenhem de Hafnia in Dacia Roschildensis
 dioc.¹¹⁾.

¹⁾ Villads Friis, Kannik i Ribe? (Kirkehistoriske Samlinger I 260. — Ny kirkehistoriske Samlinger I 89).

²⁾ Søren Andersen, Kannik i Ribe. (Ny kirkehistoriske Samlinger I 418).

³⁾ Ditlev Smither, Diplomat i Christian II's Tjeneste.

⁴⁾ Geble Pedersen, siden Biskop af Bergen.

⁵⁾ Christiern Torkilsøn Morsing.

⁶⁾ Hans Valkendorf skriver til Broderen Ærkebiskop Erik Valkendorf fra Louvain 23. April 1515. (Ny danske Magazin II 121).

⁷⁾ Vincens Lunge. Jfr. Hans Gram i Videnskabernes Selskabs Skrifter IV 258.

⁸⁾ Christoffer Jepsen Ravensberg, Kannik i Roskilde.

⁹⁾ »Magister Gerlacus canonicus Upsalensis« døde 1525 eller 1526. (Nordisk tidsskrift för bok- och biblioteksväsen I 174). G C.

¹⁰⁾ Petrus Särkilaks, Finlands første Reformator. (Leinberg: Finska studerenda vid utrikes universiteter före 1640. Skrifter utg. af svenska literatursällskapet i Finland XXXIV 56).

¹¹⁾ Hans Meissenheim, Ambrosius Bogbinders Broder. (Historisk Tidsskrift III 614).

- 1517 ²⁹/₈ Johannes filius Nicolai Johannis de Melfardia in Dacia Otoniensis dioc.
 — - Cristianus filius Mathie Nicolai de Ripis in Dacia Ripensis dioc.
 — Aug. Lambertus Andree de Dacia Ripensis dioc.¹⁾
 — ¹⁹/₁₀ Bero Nicolai de Finlandia sub episcopo Aboensi²⁾.
 1519 ¹⁰/₁₂ Nicolaus Petri Colm de Dachia.
 1522 ¹²/₉ Dominus Johannes Thausen de Andwortscog Roschil-
 densis dioc.
 — ¹⁷/₁₂ Georgius Canutus de Dachia Arusiensis dioc.
 — - Nicolaus Tezonis de Dachia Roskildensis dioc.³⁾.
 1523 Joannes Olau de Dacia.
 — Petrus Nicolai de Dacia.
 1524 ¹⁷/₅ Georgius Julius Dachus.
 — - Theodericus Roseus Dachus.
 — ³⁰/₈ Vincentius filius Jacobi Nicolai de Malmogia in Datia.
 1527 ²⁷/₆ Aluerus Amadei de Aslodia.
 — - Erricus Tordonis de Aslodia.
 1528 ²⁷/₈ Benedictus Aruidi ex Dania.⁴⁾
 1529 ¹⁸/₅ Jacobus Jasparris Danus Arthusiensis⁵⁾.
 — ⁴/₁₀ Dominus Thuo Hagen filius Hisberni de Dania presbiter
 Lundensis dioc.⁶⁾.
 1530 ¹⁹/₇ Yuarus Lucke de Cestrop in Dacia⁷⁾.
 1531 ⁸/₈ Dominus Petrus Joannis ex Norwegia.
 — ⁷/₉ Gauto Scrap ex Norwegia dioc. Nidrosiensis⁸⁾.
 1533 ¹⁷/₂ Petrus Hwydt } Dani Roschildensis dioc.
 — - Melchior Glob⁹⁾ }
 — ²⁹/₇ Malguardus Worne Danus dioc. Rosschildensis¹⁰⁾.

1) Lambert Andersen, Kannik i Ribe, Kong Christian II's Mand.

2) Bero Nicolai de Finlandia er i Paris og tager sine Grader i det artistiske Fakultet i 1519. (Livre du receveur de la nation d'Allemagne 1494—1530 fol. 185, 189'. Universitetsarkivet i Sorbonne Reg. 91).

3) Claus Rosengaard, Søn af Tetz Jensen Rosengaard. Kannik i Roskilde.

4) Bent Arvidsen, Rektor ved Domskolene i Lund.

5) Humanisten Jakob Jespersen. (Historisk Tidsskrift 5 IV 302).

6) »Tuuo Esberne Lundensis dioc.« er i Paris og tager sine Grader i det artistiske Fakultet i Aarene 1515, 1516. (Livre du receveur de la nation d'Allemagne 1494—1530 fol. 153, 166. Universitetsarkivet i Sorbonne Reg. 91).

7) Danmarks Adels Aarvog XX 269.

8) Gaute Toraldsen. Immatrikuleret i Cölln ⁴/₆ 1528.

9) Melchior Glob (Danmarks Adels Aarvog VIII 135).

10) »Marcus Orne Danus« immatrikuleret i Marburg ¹³/₁₁ 1536. (Kirkehistoriske Samlinger 5 I 282). Kannik i Roskilde. (Danmarks Adels Aarvog XXI 477).

- 1533 $\frac{12}{8}$ Franciscus Brockenhouze dioc. Rosscildensis ex regno
Datie¹⁾.
 1536 $\frac{2}{5}$ Henricus Nicolai de Nyddrosia ex regno Norwegie.
 — $\frac{22}{5}$ Ericus Kooren ex regno Swecie.
 — $\frac{31}{5}$ Hermannus Scheelen Danus²⁾.
 — - Joannes Letken ex ducatu Olsatia.
 1537 $\frac{25}{8}$ Jaspas Holsaticus.
 — $\frac{11}{10}$ Johannes Vossius ex Dacia³⁾.
 1538 $\frac{14}{3}$ Bernardus Sestede Holsatus Bremensis dioc.
 — $\frac{5}{7}$ Bertramus Powisch Holsatus..

---

¹⁾ Den kendte Frands Brockenhuus til Egeskov. Om hans litterære Interesse vidner flere Bøger, han har ejet, og som nu findes i det kgl. Bibliotek.

²⁾ Herman Skeel er immatrikuleret i Wittenberg $\frac{14}{7}$ 1531, i Marburg $\frac{13}{11}$ 1536. Jfr. Helge Haar: Herman Skeel. En dansk Adelsmand blandt tyske Reformatorer og Humanister. Kirkehistoriske Samlinger 5 V 20.

³⁾ Hans Foss, Læsemester ved St. Knuds Kirke siden Sognepræst ved Graabrødre Kirke i Odense.
